

Tillit, trygghet, gemenskap: Samhällskontraktets grundvalar

Lars Trägårdh
IBF, Uppsala universitet

Trygghetsmötet
Stockholm
6 mars 2024

Tillit och ömsesidighet

A: Horisontell (social, medmänsklig) tillit

Pålitliga människor som litar på varandra

B: Vertikal tillit

Pålitliga institutioner som tjänar ärliga medborgare

Misstro och otrygghet

A: Horisontell (social, medmänsklig) misstro

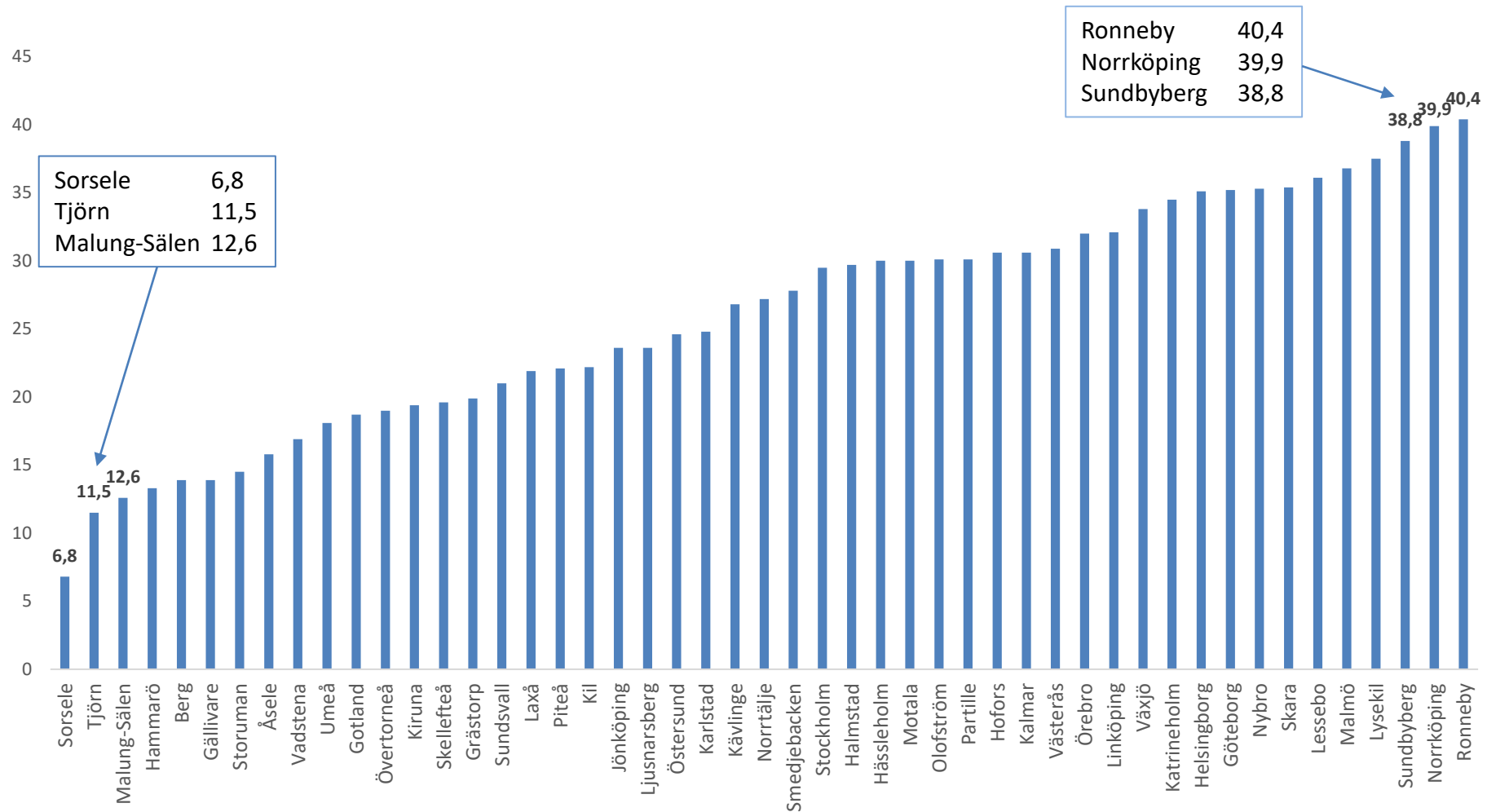
Opålitliga människor som inte litar på varandra

B: Vertikal misstro

**Opålitliga, korrupta institutioner;
Oärliga, bedrägliga, fuskande medborgare**

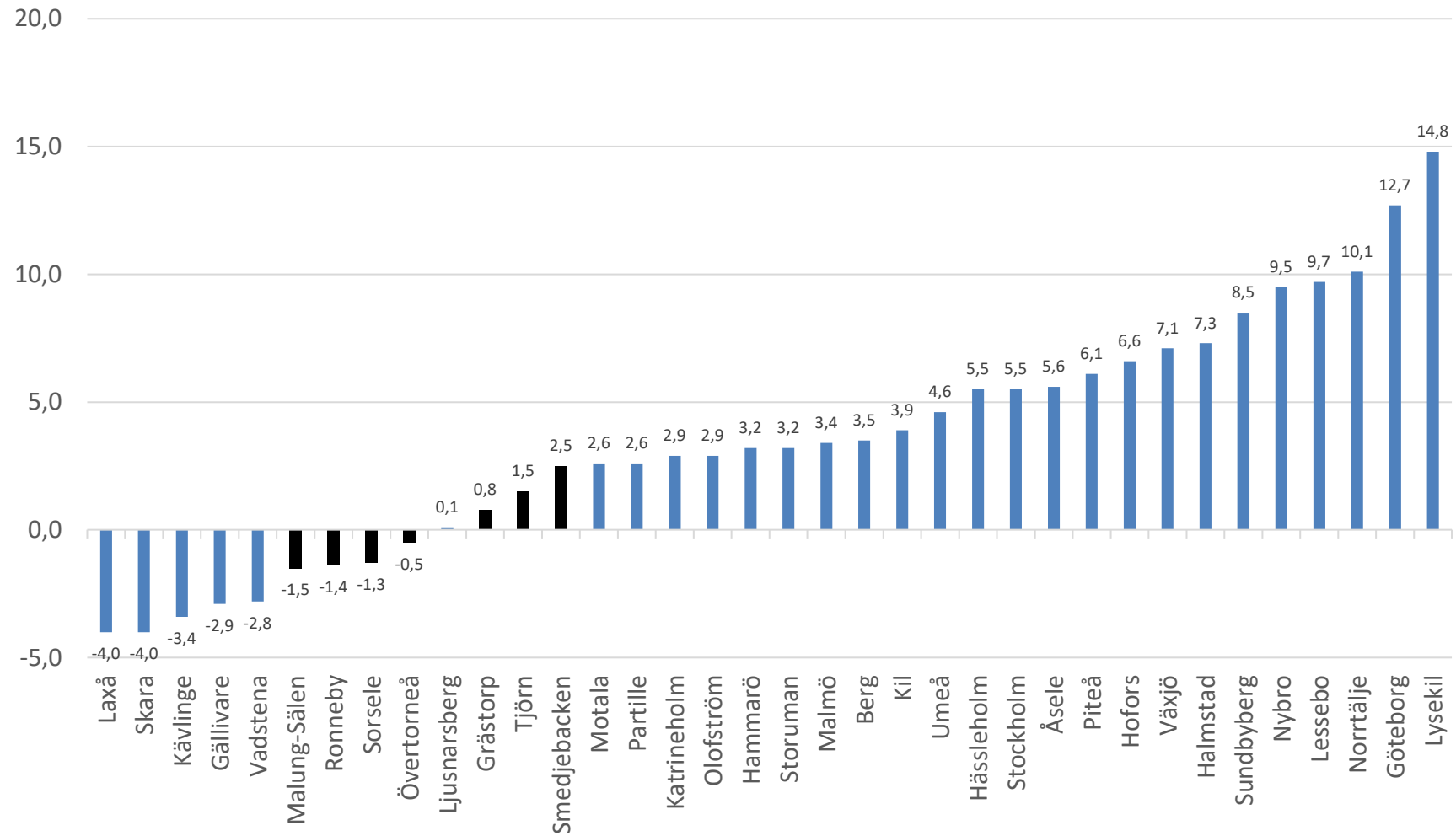
Det splittrade Sverige

Andel som känner sig otrygga kvällstid 2020

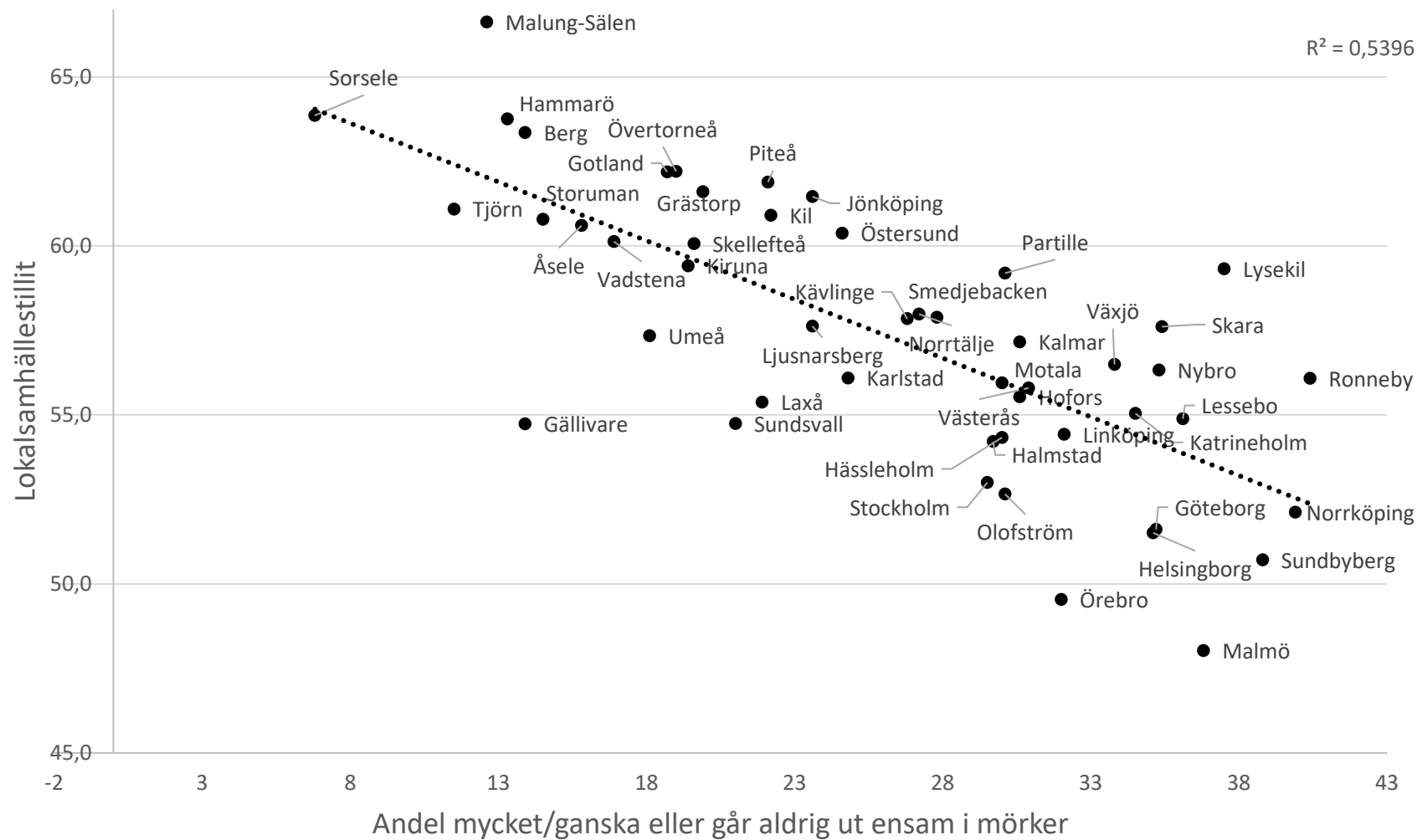
Förändring (o)trygghet 2017 – 2020

Andel mycket/ganska otrygga eller går aldrig ut ensam i mörker

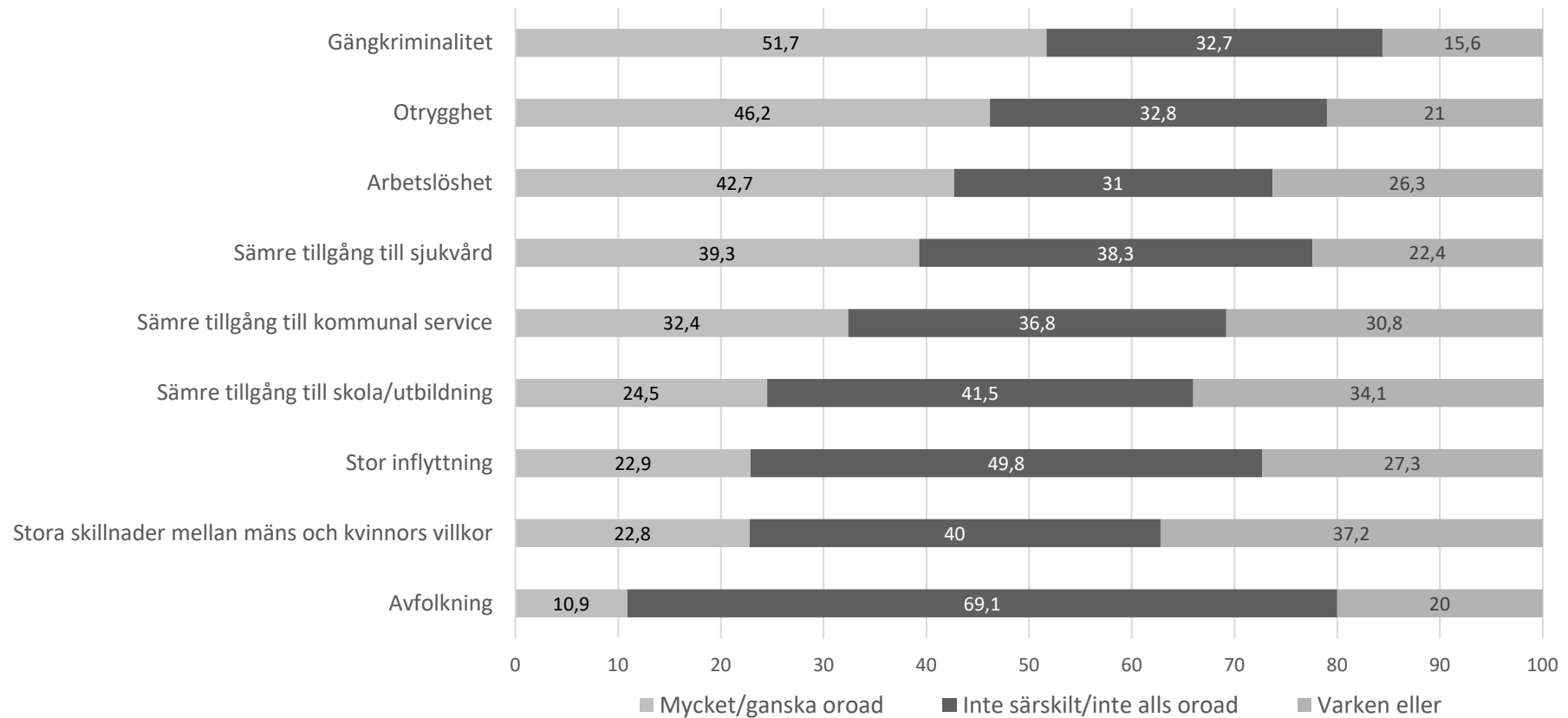

■ =Ej statistiskt signifikant förändring

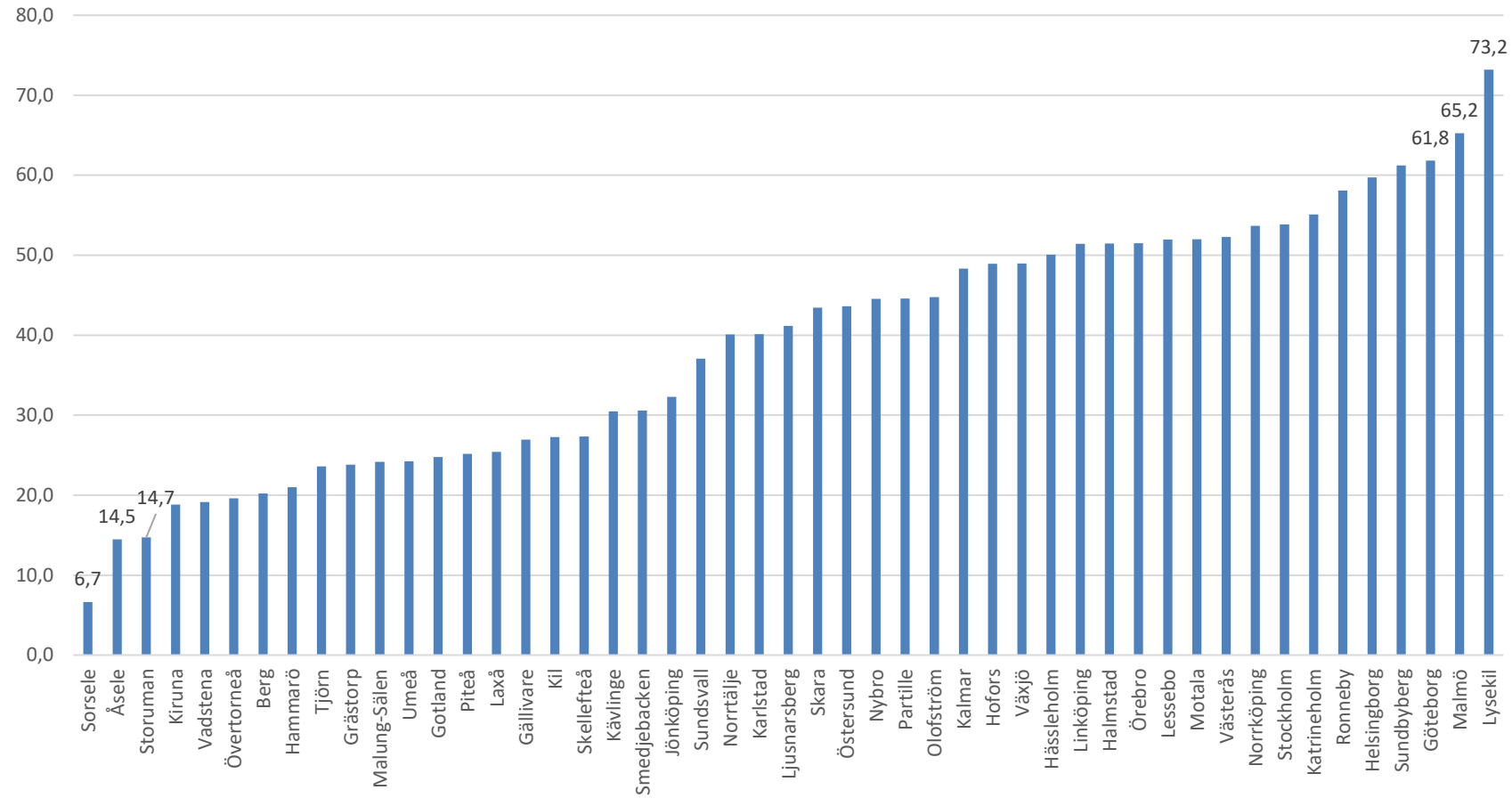
Trygghet och lokalsamhälletillit - 2020

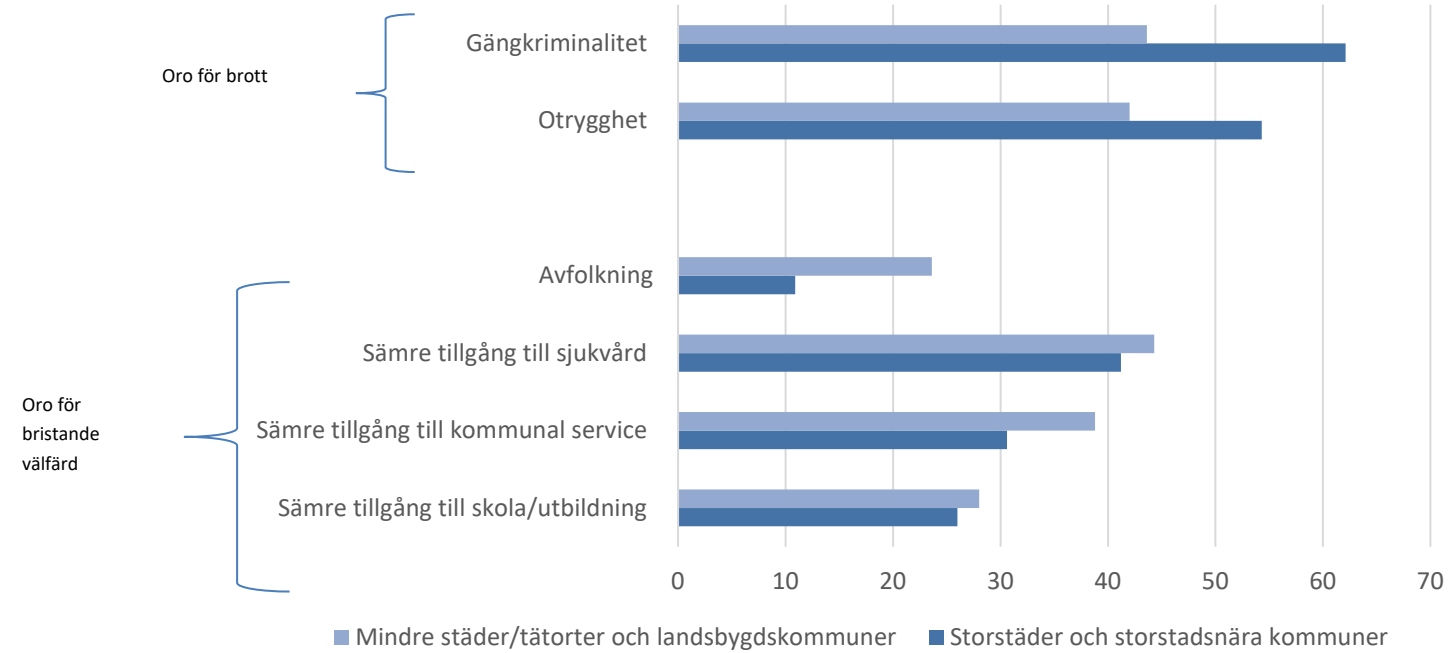
Om du ser till läget idag i området där du bor, hur oroad är du inför följande utveckling?

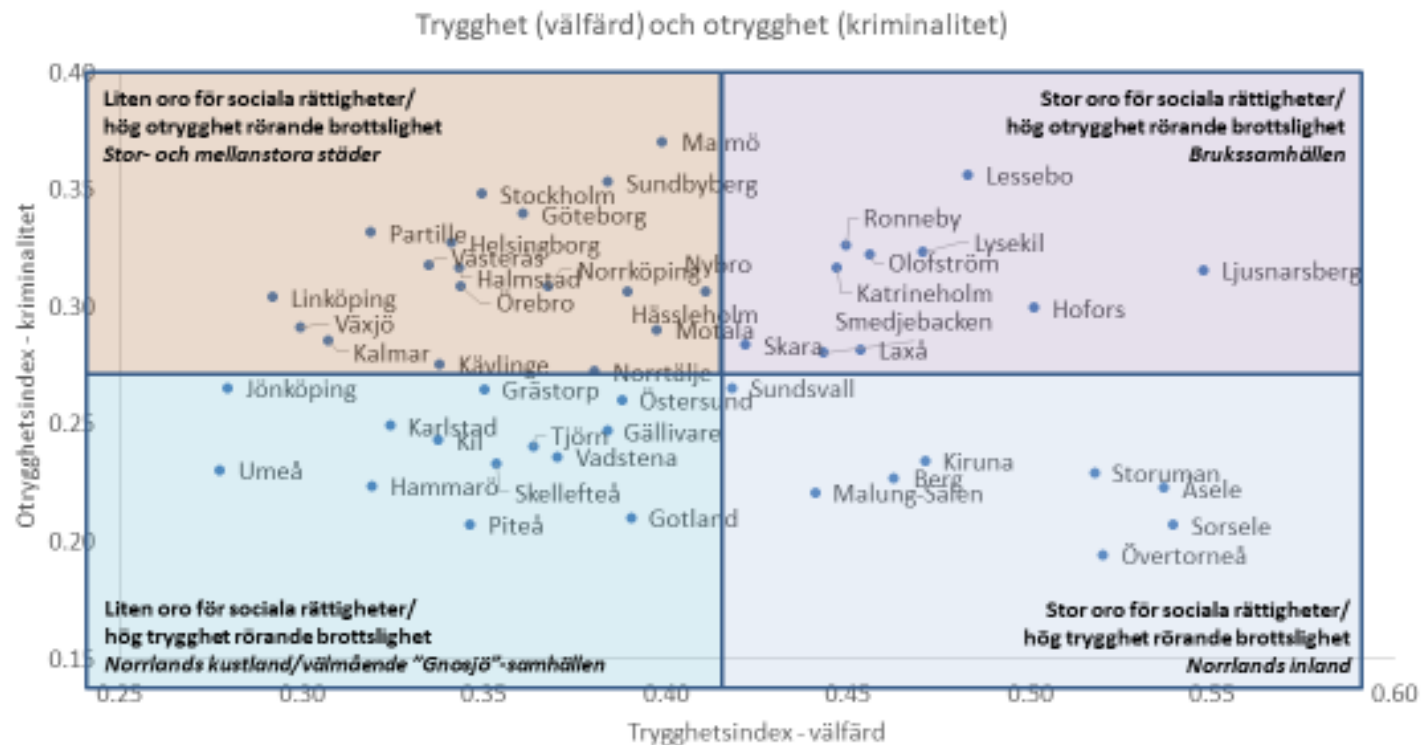
Andel som är mycket/ganska oroad för gängkriminalitet

Oro för brott kontra oro för bristande välfärd

Trygghet och otrygghet: Fyra kommuntyper

Tillit, trygghet, kontroll

Från tillitsamhälle till kontrollsamhälle?

Eller...

Tillit förutsätter internaliserad laglydighet

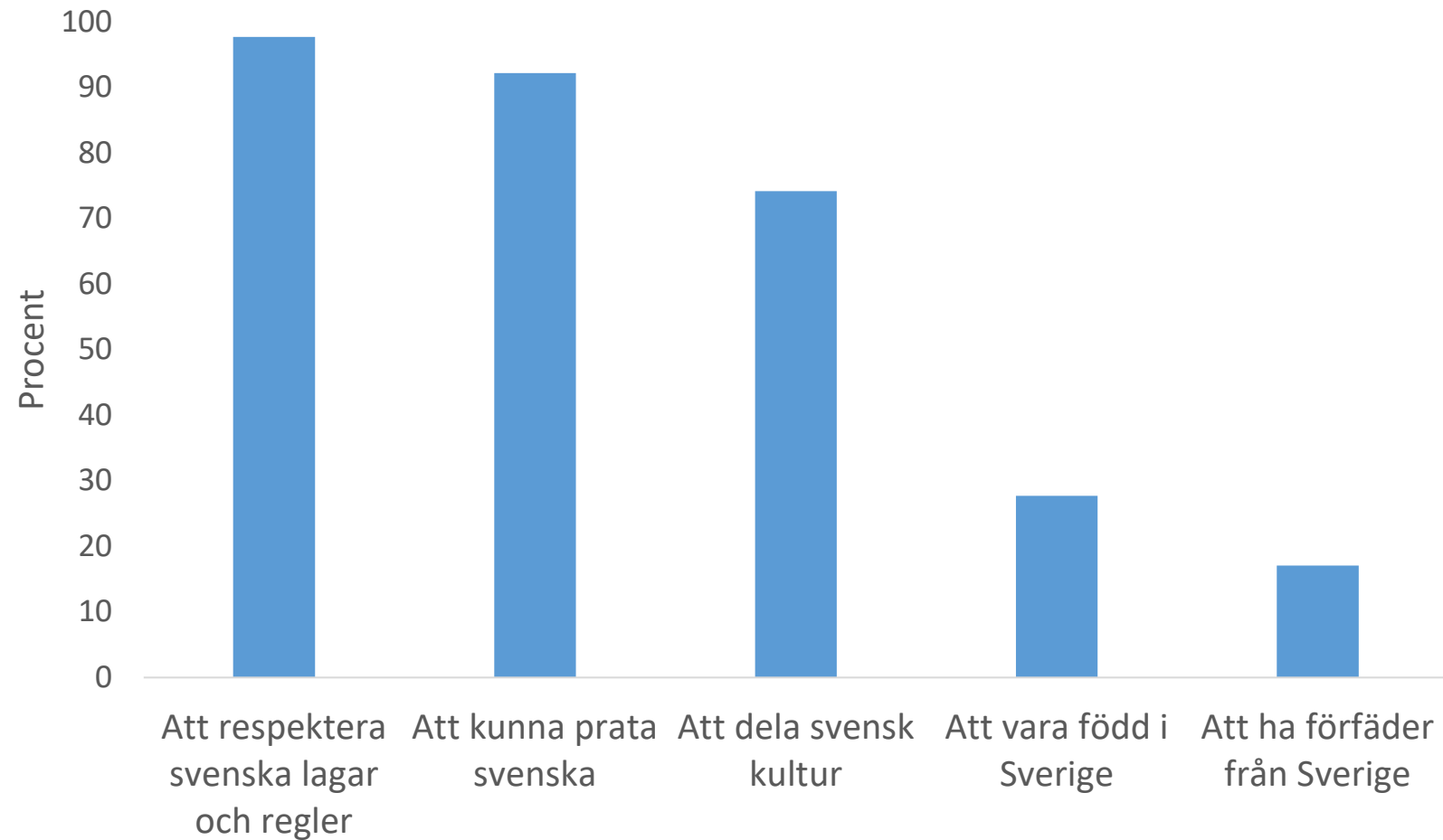
A: Land ska med lag byggas

B: Skötsamhet och pålitlighet

Land ska med lag byggas: Från Torgny Lagman till folkhemmet

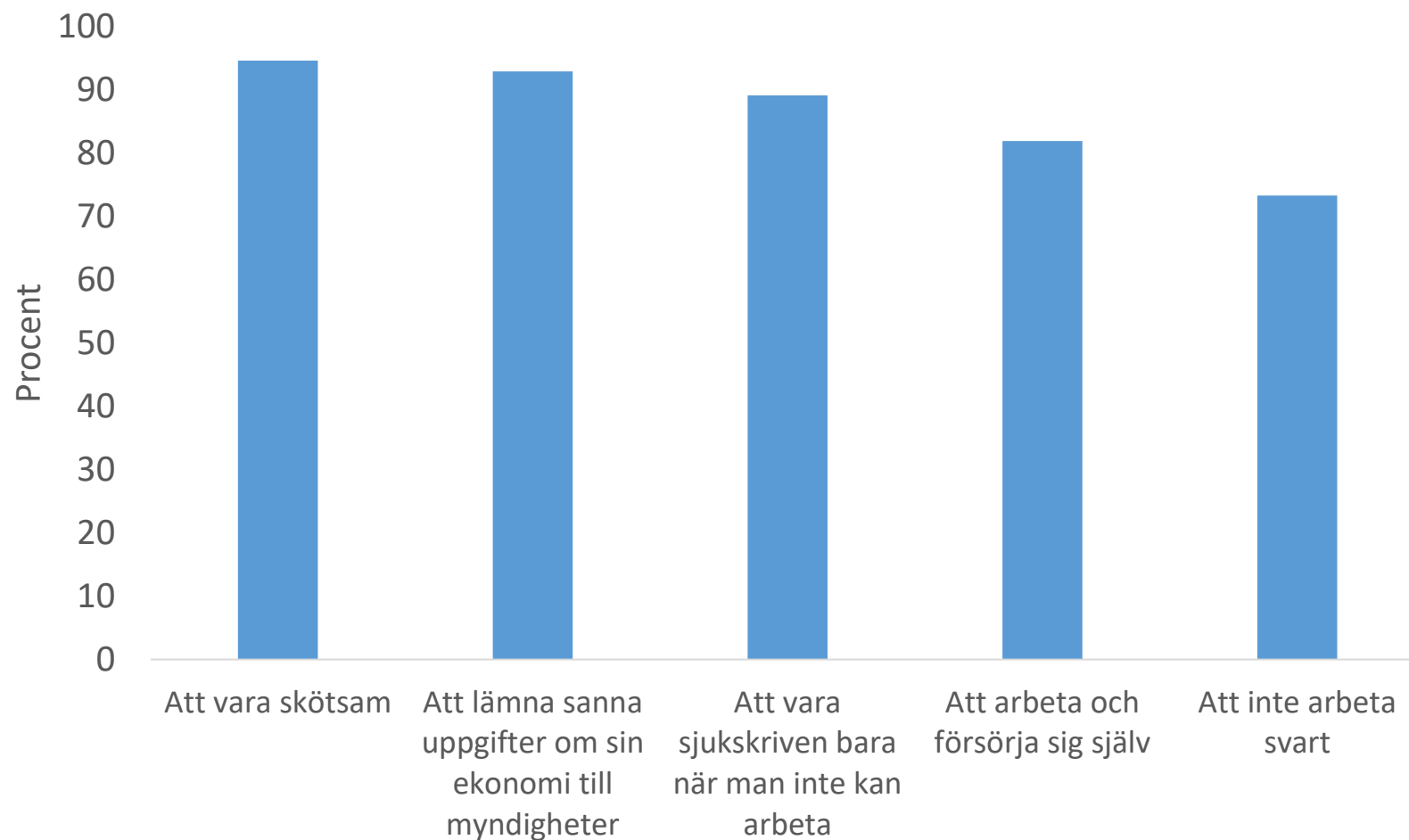

Land ska med lag byggas: Vad som är viktigt för att räknas som svensk

Skötsamhet, ärlighet och tillit

Vad är viktigt för att uppfatta någon som pålitlig?

Frågor att ta med

1. Tillitsparadoxen

**Kontroll skapar tillit
(Trust but verify!)**

2. Står vi inför en trygghetskris?

**Förmåga staten att upprätthålla samhällskontraktet?
Eller blir det upp till privata och lokala initiativ?**